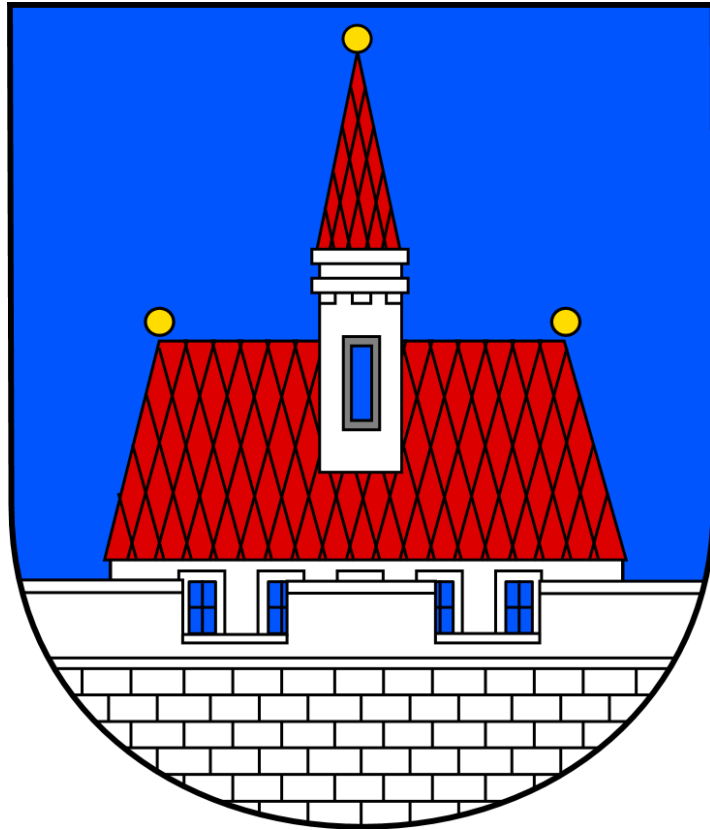

MĚSTO ÚSTÍ NAD ORLICÍ

PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY MĚSTA ÚSTÍ NAD ORLICÍ NA ROK 2015

OBSAH

1	Úvod	1
2	Analýzy výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality	2
2.1	Bezpečnostní analýza	2
2.2	Sociálně demografická analýza	6
2.3	Institucionální analýza	13
3	Identifikace problémů, cílové skupiny, vymezení priorit, cílů a opatření	18
3.1	Definování problémů ve městě	18
3.2	Cílové skupiny	18
3.3	Cíle a priority.....	18
4	Aktivity prevence kriminality v roce 2015	20
4.1	Koordinace činností	20
4.2	Udržitelnost volnočasového klubu Kamin	21
4.3	Projektové řešení prevence kriminality	22

ZPRACOVAL:

Mgr. Tomáš Lukes

manažer prevence kriminality města Ústí nad Orlicí

1 Úvod

Podkladem pro zpracování Programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2015 (dále jen Program) byly závěry ze Strategie prevence Ministerstva vnitra ČR, Metodiky systému prevence kriminality na léta 2012 až 2015 a Zásady poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu v roce 2015.

Opatření stanovená v Programu vychází z Koncepce prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2012 – 2015, který byl schválen zastupitelstvem i radou města Ústí nad Orlicí.

Garantem splnění všech opatření Programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2015, zajištění finančních prostředků a zpracování dílčích projektů je město Ústí nad Orlicí prostřednictvím Komise prevence kriminality a manažera prevence kriminality.

Za splnění dílčích opatření, efektivního využití finančních prostředků a zajištění součinnosti při plnění úkolů je odpovědný realizátor.

Plnění úkolů a opatření s výsledky kontrol projednává Komise prevence kriminality na svých jednáních.

Program prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2015 je koncipován na základě současné situace v oblasti kriminality a vychází z aktuálních zjištění a analýz.

2 Analýzy výchozí situace v oblasti bezpečnosti a prevence kriminality

2.1 Bezpečnostní analýza

Trestná činnost

V analýze kriminality jsou zahrnuté vybrané trestné činy, které jsou nejčastější, nejvíce ovlivňují bezpečnost občanů města a zároveň jsou činností Policie ČR, městské policie, orgánů města a neziskových organizací ovlivnitelné. Statistiky vychází z údajů pro Obvodní oddělení Policie ČR Ústí nad Orlicí, přičemž tato analýza řeší nápad trestné činnosti na území města Ústí nad Orlicí.

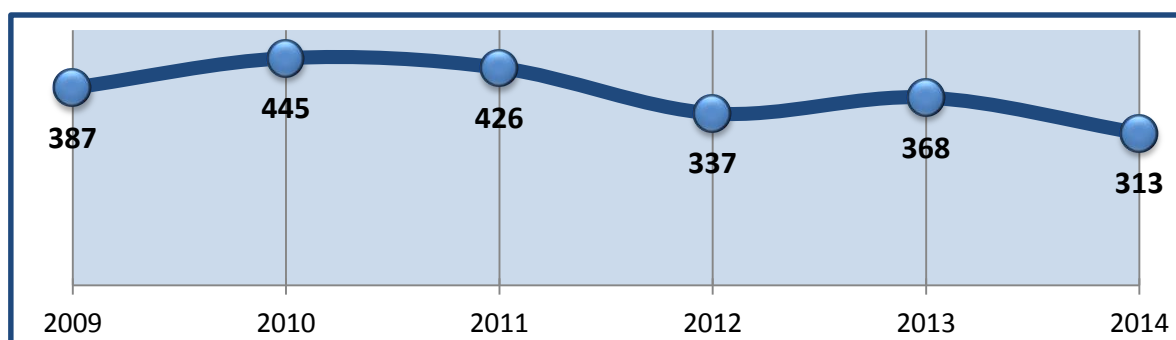
Tabulka 1: Vývoj kriminality (přečiny a zločiny) v letech 2012 - 2014

Trestná činnost	2012	Index na 10 tis. obyv.	2013	Index na 10 tis. obyv.	2014	Index na 10 tis. obyv.	Meziroční srovnání (13 – 14)
Násilná	14	10	19	13	11	8	-8
Mravnostní	1	1	5	3	5	4	0
Majetková	184	127	193	134	161	114	-32
Celkem	337	233	368	256	313	222	-55

Celkový nápad trestných činů na teritoriu OOP Ústí nad Orlicí vykazuje ve sledovaných letech 2012 – 2014 spíše klesající tendenci. Vzestup trestné činnosti v roce 2013 byl výrazně ovlivněn amnestií vězňů z počátku roku.

Největší podíl na celkovém nápadu trestné činnosti v Ústí nad Orlicí má majetková trestná činnost, u které ovšem obdobně sledujeme pokles v počtu spáchaných skutků.

Graf 1: Vývoj kriminality v letech 2009 – 2014, celkový nápad TČ OOP Ústí nad Orlicí

Pachatelé

Tabulka 2: Struktura pachatelů trestných činů, OOP Ústí nad Orlicí

Rok	věk			Recidivisté	Celkem
	0 - 14 let	15 - 18 let	18 a více		
2013	2	2	172	79	255
2014	0	2	143	70	215
Meziroční srovnání	-2	0	-29	-9	-40

Pachatelé trestných činů jsou z velké části recidivisté. Nárůst spáchaných trestných činů touto skupinou můžeme sledovat především v roce 2013, kdy došlo k amnestii vězňů.

Vzhledem k tomu, že údaje vyplývají z objasněných trestných činů, vykazuje podíl nezletilých a mladistvých na páchaní protiprávního jednání spíše setrvalý stav, přestože jejich podíl na celkové kriminalitě může být z hlediska neobjasněných činů o něco vyšší.

V roce 2014 sledujeme, obdobně jako v poklesu trestných činů, pokles pachatelů těchto činů. Svou pozitivní roli, zde jistě sehrává činnost Probační a mediační služby ČR, o.s. Romodrom a dalších organizací, kteří pracují s nejrizikovějšími skupinami.

Oběti

Tabulka 3: Struktura obětí trestných činů, OOP Ústí nad Orlicí

Rok	Děti (0 - 18 let)	Ženy	Osoby starší 65 let
2013	25	127	27
2014	24	108	31
Meziroční srovnání	-1	-19	4

Mezi nejrizikovější skupiny obětí patří děti do 18 let, ženy a obyvatelé starší 65 let. V roce 2014 zaznamenáváme mírný nárůst v počtu trestných činů spáchaných na seniorech. Je proto potřeba pokusit se dlouhodobou koncepční prací v oblasti prevence kriminality výrazněji pomoci s poklesem počtu obětí. Jistou pomoc a zpřehlednění situace poskytuje nově platný zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů a o změně některých zákonů.

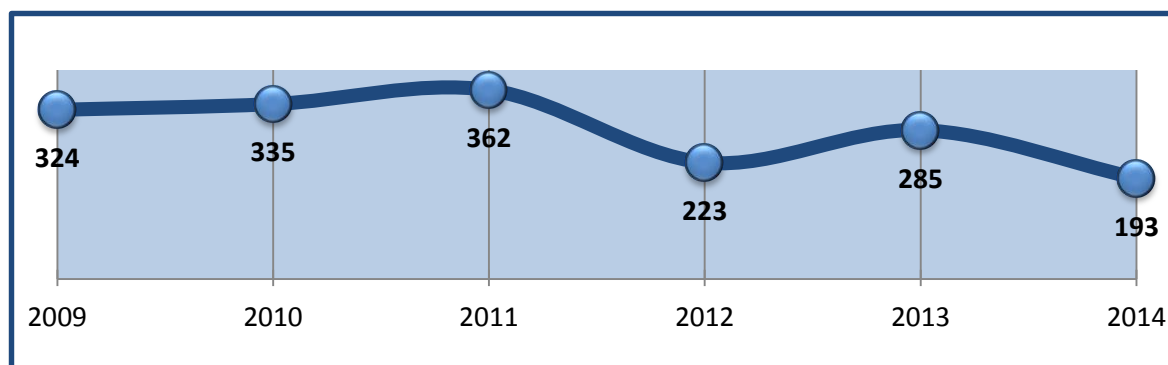

Přestupková činnost

Tabulka 4: Přestupková činnost dle Městské policie Ústí nad Orlicí

Druh	Přestupky - absolutní počet			Index na 10 tis. obyvatel		
	rok 2013	rok 2014	meziroční rozdíl	rok 2013	rok 2014	meziroční rozdíl (index)
Proti veřejnému pořádku	57	41	-16	40	29	-11
Proti občanskému soužití	14	20	6	10	14	4
Proti majetku	182	111	-71	127	79	-48
Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi	0	1	1	0	1	1
Celkem	253	173	-80	176	123	-53

Graf 2: Vývoj přestupkové činnosti (mimo dopravních) řešený MP ÚO v letech 2009 – 2014

Vývoj a celkový nápad přestupků na území města Ústí nad Orlicí v letech 2009 až 2014 znázorňuje graf č. 2. Dle statistik městské policie sledujeme od roku 2009 trvalý mírný pokles přestupkové činnosti, s výjimkou již zmíněného roku 2013, který byl ovlivněn amnestií vězňů.

Největší část těchto deliktů zaujmají přestupky proti majetku, které tvoří především krádeže zboží z obchodů za jejich běžného provozu (např. *Tesco, Lidl, Penny Market atd.*).

Nejčastějšími přestupky ve veřejném pořádku jsou rušení nočního klidu, vandalství, znečišťování veřejného prostranství, narušování občanského soužití – vzájemné napadání, šikana, konzumace alkoholu na veřejných prostranstvích, nezajištění psů a jejich volné pobíhání na veřejných prostranstvích. Nejrizikovějšími místy pro páčání této

přestupkové popřípadě trestné činnosti jsou zcela jistě lokality města, které vykazují znaky sociálně vyloučené oblasti a také noční podniky s non-stop provozem (např. *Typos, Cézár, Wings, Sportbar u Václava, Sport Music Club* apod.). V těchto zařízeních jsou nejčastěji zaznamenány rvačky, krádeže, hluchní a problémoví hosté.

Dalším faktorem negativně ovlivňujícím veřejný pořádek a čistotu ve městě jsou osoby bez domova. Jejich počet je však tzv. plovoucí neboť v průběhu roku někteří z nich cestují i do jiných měst či případně nastupují výkon trestu. Zvýšený výskyt těchto osob zaznamenáváme především v letních měsících. Nejčastějším místem výskytu osob bez domova je centrum města, parky nebo nádraží.

Těžiště činnosti ochrany osob a majetku spočívá v prevenci, tj. co největšímu výskytu strážníků na pochůzkových trasách ve dne i v noci, které jsou naplánovány tak, aby pokryly co největší obydlené území města a zachytily co největší počet možných výskytů trestné činnosti a porušování pravidel občanského soužití. Nedílnou součástí prevence a nepostradatelným prvkem je Městský kamerový a dohlížecí systém (dále jen „MKDS“), kdy jsou kamerové body situovány na vytipovaných rizikových místech.

Jako velký přínos pro zvýšení bezpečnosti občanů hodnotíme zřízení dvou pracovních pozic APK služebně spadajících pod činnost městské policie. Vybraní asistenti pomáhají navázat kontakty mezi obyvateli převážně sociálně vyloučených oblastí a strážníky, přispívají k omezování problémů v občanském soužití, k dodržování čistoty na veřejných prostranstvích, ale také usměrňují chování dětí při cestě do školy a ze školy.

2.2 Sociálně demografická analýza

V Ústí nad Orlicí, stejně jako v jiných větších městech, neustále klesá počet obyvatel. Od počátku 90. let minulého století dochází k rychlému stárnutí populace a v posledních letech z demografického hlediska dochází ke změnám ve věkové skladbě obyvatelstva. Skladbu ve městě ovlivňuje i migrace, způsobená především nedostatkem vhodných pracovních míst.

Základní demografické údaje

Tabulka 5: Sociálně demografický vývoj v letech 2008 – 2014

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Celkový přírůstek	-40	-102	-66	-66	-110	-108	-96
Přirozený přírůstek	7	-5	-19	-1	-19	-53	-43
Migrační saldo	-47	-97	-47	-65	-91	-55	-53
Živě narození	173	160	132	143	144	120	114
Zemřelí	166	165	151	144	163	173	157
Přistěhovalí	250	224	257	235	238	260	221
Vystěhovalí	297	321	304	300	329	315	274
Stav k 31. 12.	14667	14565	14499	14582	14472	14364	14084

K 31. 12. 2014 bylo ve městě Ústí nad Orlicí k trvalému pobytu přihlášeno 14.084 obyvatel, z toho 48,7% mužů a 51,3% žen, průměrný věk je 42,8 let.

Od roku 2002 sledujeme ve městě Ústí nad Orlicí postupný úbytek trvale žijících obyvatel, zejména vlivem přetrvávajícího negativního salda migrace i přirozeného přírůstku.

Vzhledem k současnému populačnímu trendu bude patrně docházet ke změnám věkové struktury. Vlivem několika let přetrvávajícího záporného salda migrace, prodlužování střední délky života, včetně posunu silnějších ročníků do důchodového věku, bude věková struktura obyvatelstva v Ústí nad Orlicí stárnout.

Tabulka 6: Věková struktura obyvatel v Ústí nad Orlicí ke dni 31. 12. 2014

Věk	Občané s platným trvalým pobytem		
	Celkem	Muži	Ženy
0 - 14	1915	1028	887
15 - 64	9265	4603	4662
65+	2904	1221	1683

Nezaměstnanost

Nezaměstnanost má neblahý vliv na společnost jako celek. Jsou s ní spojeny nejen společenské a individuální ztráty, ale nepochybně i sociální důsledky. Lze ji považovat za jeden z nejčastějších faktorů, když jako důsledek dlouhodobé nezaměstnanosti nelze vyloučit sociální exkluzi a následné možné sklouznutí k trestné činnosti.

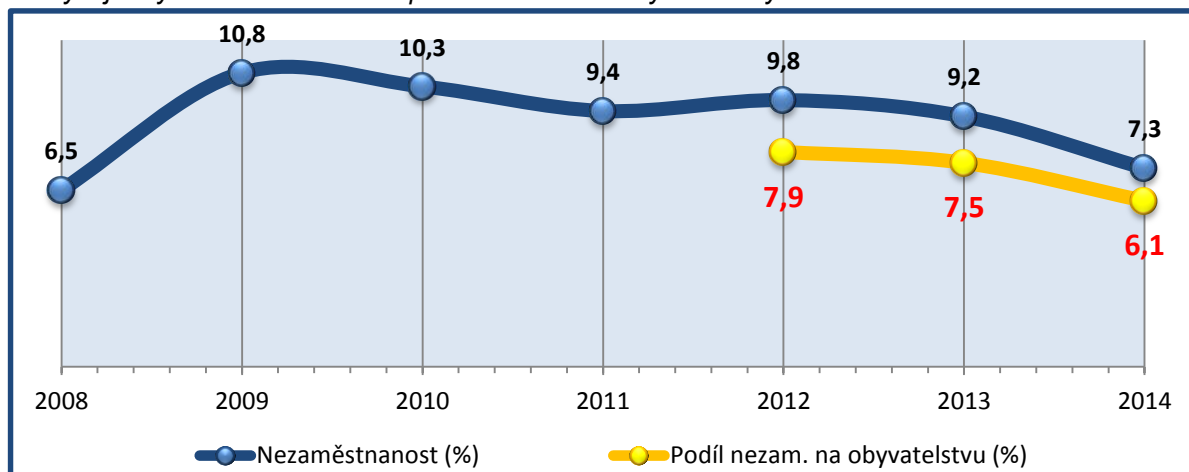
Po roce 2008 došlo, důsledkem nastupující světové hospodářské krize a v Ústí nad Orlicí především se zánikem textilního průmyslu, k prohlubování nedostatku volných pracovních míst. Proto v roce 2009 míra nezaměstnanosti stoupla téměř k 11%. V dalších letech ovšem zaznamenáváme pozvolný pokles míry nezaměstnanosti.

V roce 2013 byl ukazatel míry registrované nezaměstnanosti nahrazen novým ukazatelem, tzv. podílem nezaměstnaných osob. Tento ukazatel vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Tabulka 7: Meziroční srovnání míry nezaměstnanosti 2012 - 2014 pro město Ústí nad Orlicí

	2012	2013	2014
Uchazeči celkem	788	735	589
Uchazeči dosažitelní	772	720	574
Index na 10 tis. obyvatel	544	515	418
Počet obyvatel (15 – 64 let)	9812	9633	9440
Míra nezaměstnanosti (%)	9,8	9,2	7,3
Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (%)	7,9	7,5	6,1
Vyřazení ORP	21	35	127
Uchazeči celkem ORP	1730	1613	1031

Graf 3: Vývoj míry nezaměstnanosti a podílu nezaměstnaných na obyvatelstvo v letech 2008 – 2014

Dávky sociální pomoci

Tabulka 8: Vyplacené dávky státní sociální podpory v letech 2012 a 2014*

		2012	2013	2014	Rozdíl 13 - 14
Příspěvek na bydlení	počet dávek	4420	5160	5352	192
	index na 1 tis. obyvatel	305	362	380	18

* Sociální příplatek byl zrušen k 31. 12. 2011.

Tabulka 9: Vyplacené dávky hmotné nouze v letech 2012 až 2014

		2012	2013	2014	Rozdíl 13 - 14
Příspěvek na živobytí	počet dávek	3303	3524	2606	-918
	index na 1 tis. obyvatel	228	247	185	-62
Doplatek na bydlení	počet dávek	566	648	386	-262
	index na 1 tis. obyvatel	39	45	27	-18
Mimořádná okamžitá pomoc	počet dávek	49	94	35	-59
	index na 1 tis. obyvatel	3	7	2	-4

V souvislosti se sociální reformou spadá vyplácení dávek státní sociální pomoci a dávek pomoci v hmotné nouzi od 1. ledna 2012 pod Úřady práce České republiky.

Počet dávek v tabulce vyjadřuje počet celkem vyplacených dávek, tzn., že jeden příjemce může přijímat i více dávek.

V roce 2014 zaznamenáváme, v porovnání s rokem 2013, pokles počtu vyplacených příspěvků na živobytí. Z toho lze usuzovat, že došlo k poklesu osob, u kterých příjmy klesly na základní životní minimum. Naopak nárůst sledujeme u počtu vyplacených příspěvků na bydlení.

Sociálně vyloučené lokality v Ústí nad Orlicí

Na základě Gabalovy analýzy z roku 2006 jsou na území našeho města registrovány čtyři vyloučené lokality a to Královehradecká 719, Vrbova 41, Švermova 178, Třebovská 50. V roce 2011 analýza Pardubického kraje vytipovala další lokality s obdobnými znaky na ulici Třebovská 436, Švermova 148, Pražská 77, Lukesova 325 a Na Rámech 207. Nelze jednoznačně říci, že dochází k nárůstu těchto lokalit. Některé lokality zanikly, příkladem je Vrbova 41, Lukesova 325, Královehradecká 719 a došlo k přeskupení obyvatel do jiných částí města, např. do objektu J. K. Tyla 1092, 1093, který v současné době vykazuje obdobné znaky.

Vyloučené lokality:

Švermova 148, 178 – Prostorově nevyloučená lokalita s vysokou koncentrací sociálně slabých rodin, převážně romských, úplných i neúplných. Tvoří ji 2 činžovní domy, které jsou ve vlastnictví města. Jeho obyvatelé jsou dlouhodobě nezaměstnaní a jsou závislí na sociálních dávkách. Někteří pracují příležitostně „načerno“ nebo si přivydělávají sběrem železa. Nejvyšší dosažený stupeň vzdělání těchto obyvatel je základní. V objektu č.p. 148 bydlí cca 19 osob (9 dospělých, 10 dětí), č.p. 178 cca 14 osob (8 dospělých, 6 dětí).

Třebovská 50 - Lokalitu tvoří nájemní činžovní dům se pěti byty. Dům se nachází v běžné zástavbě. Obyvatelé jsou dlouhodobě nezaměstnaní, závislí na sociálních dávkách. Nejvyšší dosažený stupeň vzdělání téměř u všech dospělých je základní. Potýkají se se zadlužeností od nebankovních institucí a lichvářů. Mezi velké problémy patří i nepravdivost v platbách nájemného, starých dluhů na nájemném, komunálního odpadu a dalších plateb, čímž narůstají poplatky z prodlení. Lokalita je obydlena 23 obyvateli (7 dospělých, 16 dětí).

Třebovská 436 – Lokalita je tvořena domem, který se nachází v běžné zástavbě, v bezprostředním sousedství sociálně nevyloučených. Obyvatelé jsou závislí na sociálních dávkách, dlouhodobě nezaměstnaní. Nejvyšší dosažený stupeň vzdělání u většiny obyvatel je základní. Problémy této lokality jsou vedle zadluženosti a neplacení nájemného drobná trestná činnost, především krádeže a alkoholismus. Celkově zde žije 16 obyvatel (8 dospělých, 8 dětí).

Pražská 77 – Lokalitu tvoří obytný dům s pěti nájemními byty obklopený rodinnými domky, sociálně nevyloučení bydlí v bezprostředním sousedství. Vlastníkem domu je město a v domě žijí výlučně Romové v počtu 21 osob (12 dospělých, 9 dětí). Část obyvatel pobírá invalidní a starobní důchody, ostatní jsou dlouhodobě nezaměstnaní, závislí na sociálních dávkách. Velkým problémem je požívání alkoholu, který vede k sousedským sporům a konfliktům, dluhy na nájemném a zadluženost od nebankovních institucí, drobné krádeže.

Na Rámech 207 – Lokalita je tvořena přízemním domem se třemi nájemními byty a 10 obyvateli (6 dospělých, 4 děti), kteří jsou ve vlastnictví města. Lokalita je od ostatní zástavby částečně oddělena silnicí, železnicí a průmyslovým areálem. Největším problémem je dlouhodobá nezaměstnanost, zadlužení a závislost na sociálních dávkách. Obyvatelé se potýkají s dlouhodobou nezaměstnaností, zadlužováním od nebankovních institucí, značnými dluhy na nájemném a službách. Dalšími problémy je alkoholismus a drobná trestná činnost, vzájemné konflikty mezi nájemníky.

J. K. Tyla 1092, 1093 – Jedná se o dvouvchodový činžovní dům o 24 bytech ve vlastnictví města, kde žije převážná většina romských rodin. Lokalita je od ostatní zástavby oddělena řekou, železnicí a průmyslovým areálem. Převážná část obyvatel je dlouhodobě nezaměstnaná a je závislá na sociálních dávkách či důchodech. Potýkají se s velkými dluhy na nájemném, dluhy za komunální odpad, zadlužeností od nebankovních institucí a lichvářů. Do nedávné doby zde panovaly konflikty mezi nájemníky, obyvatelé se nestarali o společné prostory, objevovala se zde drobná trestní činnost.

Řešení situace ve výše uvedených lokalitách vidí Město Ústí nad Orlicí především v zachování a podpoře terénní práce jak je vytyčeno v Střednědobém strategickém plánu rozvoje sociálních služeb.

Situace ve výše zmíněných lokalitách se postupně začíná zlepšovat a to i díky zásluhám činnosti Asistentů prevence kriminality, kteří pomáhají lidem z problémových lokalit, z nichž sami pocházejí, změnit postoj ke strážníkům a k dodržování všeobecných norem, ale i zákonů.

Ohrožené a rizikové děti a mládež

Oddělení sociálně-právní ochrany dětí MěÚ Ústí nad Orlicí se kromě agendy náhradní rodinné péče věnuje čtyřem typům klientů:

- Dětem, které se dopustily protiprávního jednání bez ohledu na pozdější kvalifikaci skutku (přestupek, provinění, čin jinak trestný apod.) a jejich rodinám.
- Dětem s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, na útěku ze zařízení (pohřešovaným) a jejich rodinám.
- Dětem, u kterých dochází ke kumulaci závažných výchovných problémů (záškoláctví, šikana, drogy, alkohol, tuláctví, prostituce apod.) a jejich rodinám.
- Poškozeným (obětím) protiprávního jednání nebo svědkům protiprávního jednání a jejich rodinám (poškození i oběti do dovršení 18 let věku).

Tabulka 10: Počet klientů kurátorů, OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí, 2011 - 2014

	2011	2012	2013	2014
děti do 15 let	50	52	29	43
mládež nad 15 let	72	49	56	55
Celkem	122	101	85	98

Tabulka 11: Statistika kurátorů, OSPOD MěÚ Ústí nad Orlicí, 2011 - 2014

	2011	2012	2013	2014
Trestné činy	8	4	14	6
Přestupky	14	4	7	8
Výchovné problémy	90	93	79	83
Dohled	12	8	5	6
Opatření uložená dětem	12	1	4	1
Opatření uložená mladistvým	6	1	6	5
Předběžná opatření	4	7	8	4
Ústavní péče	40	34	38	18

V roce 2014 museli kurátoři pro mládež řešit 98 případů, kdy největší podíl tvořily výchovné problémy (83 případů) a počty dětí s nařízenou ústavní výchovou (18 případů). V porovnání s předchozími lety zůstává statistika spíše konstantní. V trestných činech zaznamenáváme drobný pokles, naopak v případech, kdy kurátoři museli řešit výchovné problémy drobný nárůst.

Naopak pozitivně lze hodnotit pokles počtu dětí svěřených do ústavní péče.

Dle tabulky č. 10 je patrné, že nejrizikovější skupinou jsou děti do 15 let, kteří jsou nejvíce ohroženi sociopatologickým chováním. V rámci programu prevence kriminality města byl v roce 2013 pro cílovou skupinu dětí vybudován volnočasový klub Kamin. Tento klub nabízí dětem od 6 do 15 let prostor a možnosti jak kvalitně a smysluplně trávit volný čas, vzdělávat se a zvyšovat tak svoje osobnostní i vědomostní kompetence.

Je zřejmé, že klub je jen jedním mnoha z prostředků jak preventivně působit na děti a mládež. Dle tabulky č. 10 je druhou nejrizikovější skupinou mládež do 18 let, proto by se činnost klubu v příštích letech mohla zaměřit na širší cílovou skupinu (neorganizovaná mládež do 18 let).

V roce 2015 je v plánu organizovaný program klubu za pomoci dotačního titulu rozšířit o preventivní aktivity. Tyto aktivity se budou skládat ze dvou částí. První tvoří víkendové akce a dva letní táborové pobyty. Druhý tvoří preventivní přednáškové cykly klubu pod vedením odborného lektora.

2.3 Institucionální analýza

Cílem institucionální analýzy je podat přehled o existenci a působnosti institucí působících v oblasti prevence kriminality na území města Ústí nad Orlicí. Ve městě pracuje celá řada organizací, státní správy či samosprávy a neziskových organizací věnujících se činností souvisejícím s prevencí kriminality.

Komise prevence kriminality

Komise prevence kriminality, která byla ustanovena radou města, je složena ze zástupců města, Policie ČR, Městské policie, OSPOD, neziskových a školských organizací. Členové komise se scházejí na pravidelných zasedáních, kdy aktualizují aktuální bezpečnostní situaci ve městě a přijímají následná opatření ke zmírnění působení sociopatologických jevů.

Městský úřad Ústí nad Orlicí, odbor sociálních služeb

Odbor sociálních služeb odpovídá za plnění úkolů, koncepcí a rozvoj na sociálním úseku v samostatné působnosti, přenesené působnosti a rozšířené působnosti. Na území svého správního obvodu koordinuje poskytování sociálních služeb a realizuje činnost sociální práce vedoucí k řešení nepříznivé sociální situace a k sociálnímu začleňování osob.

Městská policie Ústí nad Orlicí

MP zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti města a její existence má významný vliv na prevenci kriminality.

Asistent prevence kriminality

Asistenti jsou zaměstnáni u Městské policie Ústí nad Orlicí, která je řídí a kontroluje. Asistenti prevence kriminality nejsou strážníky, ale poskytují služby a pomoc občanům v sociálně vyloučených a bezpečnostně rizikových lokalitách na území města.

Vybrané příspěvkové organizace města:

- **Dům dětí a mládeže DUHA Ústí nad Orlicí**
 - široká škála kroužků; technických, estetických, sportovních, přírodovědeckých, různé zájmové akce a tábory
- **Městská knihovna Ústí nad Orlicí**
 - veřejná knihovna pověřená regionální funkcí, besedy, kurzy, akce pro školy
- **Městské muzeum Ústí nad Orlicí**
 - vzdělávací a výukové programy pro ZŠ a SŠ na vybraná témata
- **Základní umělecká škola Jaroslava Kociána**
 - Hudební, taneční, výtvarné a dramatické obory
- **Domov důchodců Ústí nad Orlicí**
 - celoroční zařízení, domov pro seniory, domov se zvláštním režimem
- **Centrum sociální péče**
 - chráněné bydlení, pečovatelská služba, **Senior klub** – aktivizace seniorů, volnočasové aktivity, výlety, besedy

Školy v Ústí nad Orlicí

Město Ústí nad Orlicí je zřizovatelem 5 základních škol. Na každé ZŠ mají děti možnost účastnit se volnočasových aktivit, pořádaných nad rámec školního vyučování. Školy dětem mimo jiné nabízejí zájmové kroužky. Každá škola má zpracovaný minimální preventivní program školy a během roku pořádá akce v rámci prevence. Na určité aktivity jim město poskytuje dotace. Výchovné a další problémy jsou řešeny na pravidelném setkání ředitelů škol, výchovných poradců a zástupců odboru školství, kultury a tělovýchovy a odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Některé problémy řeší školy přímo s oddělením sociálně právní ochrany dětí.

V Ústí nad Orlicí se také nachází **Speciální základní škola, mateřská škola a praktická škola Ústí nad Orlicí**, jejímž zřizovatelem je Pardubický kraj. Tato škola je umístěna na pomezí městské části Hylváty a městské části Kerhartice, kde žije vysoký počet dětí ze sociálně slabých rodin. Pracovníci školy úzce spolupracují s rodinami, které žijí v této oblasti. Součástí této školy je **Speciálně pedagogické centrum Kamínek**, které poskytuje odborné speciálně pedagogické, pedagogicko-psychologické a sociální služby pro děti a mládež s mentálním postižením, vadami řeči a sluchu, kombinovaným postižením, tělesným postižením a autismem.

Policie ČR, Krajské ředitelství PČR Pardubice, územní odbor PČR Ústí nad Orlicí

V rámci územního odboru působí složky ***Služby kriminální policie a vyšetřování*** – *Oddělení obecné kriminality, Oddělení hospodářské kriminality, Oddělení kriminalistické techniky a Oddělení analytiky*, dále složky ***Vnější služby*** – *Oddělení hlídkové služby, Dopravní inspektorát*, celkem osm obvodních oddělení.

Probační a mediační služba ČR,

středisko Ústí nad Orlicí se specializovaným oddělením pro mládež

Probační a mediační služba (PMS) plní úkoly vyplývající ze zákona č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě v platném znění. Jedná se o bezplatné trestně právní a sociální služby. Pracovníci PMS zajišťují dle zákona č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže jak výkon výchovných a trestních opatření, tak zejména usilují o co nejrychlejší vstup do případu.

Středisko výchovné péče Mimoza, Ústí nad Orlicí

Poskytuje poradenskou, psychologickou a speciálně-pedagogickou službu dětem, dospívajícím a jejich rodičům. Úzká spolupráce se školami, oddělení sociálně-právní ochrany dětí a PPP.

Pedagogicko-psychologická poradna Ústí nad Orlicí

Psychologická a speciálně pedagogická pomoc ohroženým rodinám, včetně diagnostiky poruch dětí, poradenství, terapeutické činnosti a prevence sociálně patologických jevů. Metodické vedení metodiků prevence a výchovných poradců na školách.

Centrum psycho-sociální pomoci – Rodinná a manželská poradna Pardubického kraje

Poskytuje odborné sociální poradenství klientům, kteří mají problémy v osobních, partnerských, rodinných a mezilidských vztazích nebo žijí osaměle. Dále poskytuje těmto klientům psychologickou, psychoterapeutickou a psychosociální pomoc.

Český červený kříž, oblastní spolek ČČK Ústí nad Orlicí

Poskytuje odborné sociální a aktivizační služby. ***Senior doprava, Senior centrum*** – *volnočasové, vzdělávací a relaxační služby, Výuka první pomoci, Humanitární pomoc, Zdravotnická činnost, Ošacovací středisko ČČK* – *pro potřeby sociálně slabých spoluobčanů.*

Nestátní neziskové organizace:

- **SKP – Centrum, o.p.s.**
 - Terénní program v sociálně vyloučených romských lokalitách.
- **Laxus, o.s.**
 - Odborné programy a poradenství pro uživatele drog a jejich blízké s cílem minimalizovat negativní dopady užívání drog. Ve městě realizován terénní program pro injekční uživatele drog.
- **Romodrom, o.s.**
 - Prosazování práv a integrace osob ohrožených sociálním vyloučením, převážně osobám dotčeným výkonem trestu odnětí svobody a jejich rodinným příslušníkům. **Vězeňský program Pardubice II.** – pomoc v oblastech zaměstnání, bydlení, dluhové poradenství, dávky, komunikace s institucemi, právní poradenství.
- **Rubikon Centrum, o.s.**
 - Organizace působící v oblasti prevence kriminality a integrace lidí s kriminální minulostí zpět do společnosti. Nabízí programy pro zvýšení zaměstnanosti, programy k řešení zadluženosti, programy k zvýšení efektivity alternativních trestů a vzdělávací a konzultační služby.
- **Amalthea, o.s.**
 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Centrum náhradní rodinné péče, podpora pro rodinu a dítě.
- **Fond ohrožených dětí**
 - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Pomoc týraným, zanedbávaným, zneužívaným opuštěným nebo jinak sociálně ohroženým dětem.
- **Linka důvěry Kontakt, o.p.s.**
 - Telefonická krizová pomoc lidem, kteří se ocitli v těžké nebo jinak obtížné situaci a nemohou nebo nejsou schopni tuto situaci řešit vlastními silami.
- **Občanské sdružení CEMA Žamberk**
 - Spádová oblast Východočeský kraj. Sociální služby: **Azylový dům, Krizová pomoc, Dům na půl cesty, Rodinné centrum Pohoda, Maceška** – hlídání dětí.
- **Most pro lidská práva, o.s., poradna pro cizince Ústí nad Orlicí**
 - Poskytuje ambulantní a terénní odborné sociální poradenství cizincům žijícím v České republice.

- **Oblastní charita Ústí nad Orlicí**

- *Pomoc starým lidem, osobám se zdravotním a mentálním postižením, rodičům s dětmi, dětem a mládeži, sociálně slabým rodinám, opuštěným, lidem bez přístřeší, osobám, které se ocitly v osobní krizi, migrantům a uprchlíkům. **Občanská poradna** – dluhové poradenství, právní pomoc, sanace rodiny.*

- **Sbor Jednoty bratrské Ústí nad Orlicí**

- ***Klub Exit** – volnočasové aktivity, deskové hry, příměstské tábory.*

- **Rodinné centrum Srdíčko, o.s.**

- *Podporující aktivizační a socializační služby pro děti rodiče. **Volnočasový klub Kamin** - pro děti od 6 do 15 let ze sociálně znevýhodněného prostředí a vyloučených lokalit města, volnočasové aktivity, doučování.*

- **Mateřské centrum Medvídek, o.s.**

- *Podporující aktivizační a socializační služby pro rodiče na mateřské a rodičovské.*

- **Dobrovolnické centrum Světlo**

- *Role průvodce nebo společníka v individuálních kontaktech s klienty, volnočasové aktivity.*

Komunitní plánování sociálních služeb Ústí nad Orlicí

Komunitním plánováním sociálních a souvisejících služeb se město Ústí nad Orlicí zabývá již od roku 2010, kdy byl vydán Komunitní plán na období 2010 – 2013. V současné době má město zpracovaný a již schválený Komunitní plán na období 2015 – 2019.

Konkrétní kroky a plány rozvoje sociálních služeb ve městě se zabývá Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb 2015 – 2019, kde se pracovní skupiny shodli na potřebě prohlubování koordinace činností jednotlivých služeb.

Nadále bude činnost Komunitního plánu věnována primární prevenci, podpoře terénní práce ve vyloučených lokalitách, podpoře rozvoje chráněných dílen, prevenci trestných činů páchaných na seniorech a činnosti s neorganizovanou mládeží. Nedílnou součástí bude podpora aktivizačních služeb pro rodiny nebo rozvoj služeb pro pomoc uživatelům drog.

3 Identifikace problémů, cílové skupiny, vymezení priorit, cílů a opatření

Komisi prevence kriminality byly identifikovány problémy, vymezeny priority, cíle a konkrétní opatření směřující ke snižování míry a závažnosti trestné činnosti, jejich příčin a následků zvyšování pocitu bezpečí občanů na území města.

3.1 Definování problémů ve městě

- Stále vysoký podíl majetkové trestné činnosti;
- Trestná činnost páchaná na seniorech, kde největší problém představují různé podvody;
- Kriminalita páchaná dětmi a mládeží, kde největší riziko představují děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a neorganizovaná mládež.
- Problematika sociálně vyloučených lokalit – vysoká míra nezaměstnanosti, narůstající zadluženost obyvatel, exekuce, zvýšený podíl trestné a protiprávní činnosti v této oblasti.
- Podíl recidivistů na páchání trestné činnosti;

3.2 Cílové skupiny

Prioritně budou podporovány projekty zaměřené na následující cílové skupiny:

- Děti a mládež;
- Rodiny (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů);
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením a osoby v krizi (recidivisté, apod.);
- Oběti trestných činů (se zřetelem na seniory a osoby se zdravotním postižením), včetně obětí domácího násilí;
- Komunity;
- Odborná veřejnost a obyvatelé města Ústí nad Orlicí.

3.3 Cíle a priority

Cíle Programu prevence kriminality města Ústí nad Orlicí v roce 2015

- Zvyšování pocitu bezpečí občanů a snižování míry a závažnosti trestné činnosti.
- Snižování výskytu delikventních činností a rizikového chování u cílových skupin nebo jejich ochrana.
- Efektivní a komplexní přístup k řešení definovaných problémů.

Priority směřující k naplnění stanovených cílů

- Koordinace a spolupráce orgánů státní správy a samosprávy, policíí a dalších subjektů podílejících se na prevenci kriminality ve městě.
- Podpora informování občanů za účelem zprostředkování informací o nebezpečích ohrožení různými formami trestné činnosti a o možnostech ochrany před ní.
- Omezování příležitostí páčání násilné a majetkové kriminality.
- Podpora sociální prevence se zaměřením na doplnění chybějících služeb v síti aktivit prevence kriminality.
- Podpora situačních opatření zaměřených na zvýšení bezpečnosti v lokalitách ve větší míře zatížených trestnou činností a v jinak rizikových místech.
- Podpora medializace problematiky prevence kriminality.
- Vzdělávání osob zainteresovaných v činnostech souvisejících s prevencí kriminality.
- Rozvoj a udržení stávajících, doplnění chybějících služeb, programů a aktivit v systému prevence kriminality.

4 Aktivity prevence kriminality v roce 2015

Město Ústí nad Orlicí hodlá v roce 2015, v souladu s Konceptí prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na období 2012 – 2015, přistupovat k výše stanoveným cílovým skupinám, daným problémům a prioritám komplexně s maximálním využitím vlastních zdrojů.

Město v tomto směru bude nadále realizovat koordinační zasedání orgánů a organizací zapojených do prevence kriminality, bude podporovat primární prevenci, udržení terénních služeb včetně drogové prevence, bude ve spolupráci s organizacemi města organizovat besedy a přednášky pro cílové skupiny a bude informovat veřejnost a cílové skupiny o problematice prevence kriminality. Tento komplexní přístup bude ze strany města využívat kombinace aktivit z oblasti situační, sociální i informovanosti občanů o možnostech ochrany před trestnou činností.

Pro zvýšení efektivity a komplexnosti přijatých opatření prevence kriminality hodlá město přistoupit k projektovému řešení, kde je připraveno spolupodílet se na jejich realizaci a udržitelnosti.

Program prevence kriminality města Ústí nad Orlicí na rok 2015 se bude především zaměřovat na koordinaci činností a na projektové řešení prevence kriminality. Z vlastních finančních prostředků města bude hrazen provoz volnočasového klubu Kamin, čímž město zajistí jeho udržitelnost.

4.1 Koordinace činností

Popis

Spolupráce, koordinace a metodické vedení v oblasti prevence kriminality ve vztahu město, školy, OSPOD MěÚ, PMS, Policie ČR, Městská policie ÚO, APK a dalšími subjekty podílejícími se na prevenci kriminality. Tato činnost bude zastřešována Komisí prevence kriminality města, kdy město hodlá využívat všech relevantních partnerů pro naplnění rámcových vizí a komplexního řešení bezpečnostních a specifických problémů.

Svou konzultační činností a realizací vzdělávacích aktivit hodlá město Ústí nad Orlicí zvyšovat odbornou kvalifikační úroveň pracovníků zabývajících se sociálně patologickými jevy.

Spolupráce a koordinace bude navázána i v rámci výstupů prací jiných skupin (např. Komise sociálně-právní ochrany dětí, apod.).

Cíle

Vzájemná spolupráce a předávání informací na a mezi všemi úrovněmi subjektů působících v oblasti prevence kriminality, o vývoji kriminality, „rizikových stavech“ a sociální situaci ve městě, o aktivitách a činnostech na poli prevence kriminality, problematice dětí a mládeže s rizikovým způsobem trávení volného času.

Zodpovídá: Všechny zainteresované subjekty podílející se na prevenci kriminality

Financování: bez finančních nároků na dotaci

4.2 Udržitelnost volnočasového klubu Kamin

Volnočasový klub Kamin

Popis

Volnočasový klub Kamin je určen pro děti od 6 do 15 let. Jde o komunitní prostor převážně pro děti ze sociálně nevýhodného prostředí a sociálně vyloučených lokalit města. Nabízí dětem možnosti jak smysluplně trávit volný čas a rozvíjet své osobnostní kompetence. Činnost klubu je organizovaná vedoucími. Otevírací doba je od pondělí do čtvrtka, vždy od 13.30 hod. do 18.30 hod.

V roce 2015 bude zajištěna udržitelnost tohoto projektu, kdy provoz volnočasového klubu bude hrazen z prostředků města. Za pomoci dotačního titulu je v plánu rozšířit program klubu o preventivní aktivity, které se budou skládat ze dvou částí. První tvoří víkendové akce a letní táborové pobyty. Druhá preventivní přednáškové cykly klubu pod vedením odborného lektora. Tím bude podpořena vyšší komplexnost projektu.

Cíle

Cílem projektu je motivace dětí prostřednictvím činností, které jsou pro ně z důvodu nepříznivého sociálního prostředí těžko dostupné a které rozvíjejí jejich schopnosti, motivují je ke vzdělávání a naplňují jejich volný čas.

Cílová skupina

- Děti rizikové a delikventní, zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí sociálně vyloučených lokalit města.
- Děti a mládež s poruchami chování
- Pachatelé a oběti trestných činů / především nezletilí a mladiství /

Zodpovídá: RC Srdíčko

Financování: prostředky města Ústí nad Orlicí

4.3 Projektové řešení prevence kriminality

PROJEKT 1:

Asistent prevence kriminality 2015

Popis

Asistent prevence kriminality je vybrán z obyvatel sociálně vyloučených lokalit, ve které má neformální autoritu a přehled o vnitřním dění.

Asistent je zařazen v městské policii, kde se podílí na prevenci kriminality ve městě; přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku; provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci. Při své činnosti je asistent podřízen konkrétnímu strážníkovi – mentorovi, se kterým pracuje v úzké součinnosti.

Cíle projektu

Cílem projektu je snížení počtu spáchaných trestných činů, přestupků a společensky nežádoucích jednání zejména v sociálně vyloučených lokalitách, zajištění vymahatelnosti práva, prevence sousedských sporů, bagatelní a latentní protiprávní činnosti, kterou Policie ČR a městská policie v rámci sociálně vyloučených lokalit obtížně řeší a změna negativního pohledu majoritní společnosti na osoby sociálně vyloučené, z etnických skupin a multikulturního prostředí.

Cílová skupina

- obyvatelé sociálně vyloučených lokalit
- dlouhodobě a obtížně zaměstnatelní
- příslušníci romské menšiny

Časový harmonogram projektu

- **1. 1. 2015** - zahájení projektu (navázání na rok 2014)
- **leden 2015 – prosinec 2015** - výkon služby APK
- **31. 12. 2015** - ukončení projektu (vyhodnocení)

Zodpovídá: Město Ústí nad Orlicí, Městská policie Ústí nad Orlicí

Financování: dotační titul MV ČR
prostředky města Ústí nad Orlicí

PROJEKT 2:

Preventivní aktivity klubu Kamin 2015

Popis

Projekt „Preventivní aktivity klubu Kamin 2015“, který se skládá ze dvou částí: a) Víkendových a letních pobytů, b) Preventivních přednáškových cyklů, přímo navazuje na činnosti a program volnočasového klubu Kamin. Provázáním těchto aktivit s aktivitami klubu je zajištěna zvýšená komplexnost projektu.

V rámci „Víkendových a letních pobytů“ budou uspořádány dva víkendové a dva letní pobyty pro děti docházející do klubu. Hovoříme zde o výchovně-rekreačních pobytech, kdy je možné s dětmi pracovat více individuálně. Neopomenutelným faktorem pobytů je možnost dětem nabídnout zážitky, které by si z různých důvodů nemohly samy dovolit.

„Preventivní přednáškové cykly“ představují interaktivní besedy zaměřené na témata spadající do sekundární prevence. Cykly budou vedeny odborným lektorem a budou zaměřeny výhradně na úzkou skupinu dětí navštěvujících klub. Tedy dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí, u kterých je zvýšené riziko socio-patologických jevů. Cykly budou doplňovat jak týdenní program klubu, tak budou tematicky věnovány víkendovým a letním pobytům. Motivace dětí bude podpořena možností zisku certifikátu a drobné odměny.

Cíle projektu

Cílem projektu je zvýšení komplexnosti preventivních aktivit volnočasového klubu Kamin prostřednictvím výchovně-rekreačních pobytů a preventivních přednáškových cyklů. Možností individuálnější práce s dětmi projekt přispívá k větší motivaci dětí, posílení sociálních dovedností a minimalizaci socio-patologického jednání.

Cílová skupina

- Děti rizikové a delikventní, zejména ze sociálně znevýhodněného prostředí sociálně vyloučených lokalit města
- Děti navštěvující volnočasový klub Kamin

Časový harmonogram projektu

- květen, červenec, srpen, září 2015 - víkendové a letní pobyty
- duben – prosinec 2015 - preventivní přednáškové cykly

Zodpovídá: RC Srdíčko

Financování: dotační titul MV ČR
prostředky města Ústí nad Orlicí